

СТАНОВИЩЕ

От проф. Валентина Боянова Петкова-Димитрова, дфн

Катедра „ Организация и икономика на фармацията“

Фармацевтичен факултет, Медицински университет - София

Относно: Дисертационен труд за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.3. „Фармация“, докторска програма „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ на Стефка Стоянова Стоянова катедра „Физикохимия“, учебно-научна лаборатория „Социална фармация“, Факултет „Химия и Фармация“ (ХФ), Софийски университет (СУ) – „Климент Охридски“, съгласно Заповед на Ректора на СУ РД 38-593/24.10.2023г.

Тема на дисертационния труд: „ Анализ на диагностичните и терапевтични стратегии при пациенти с артериална хипертония чрез методите за измерване на лекарствената използваемост и рационалната лекарствена употреба на макроравнище в България“

Научен ръководител: Проф. д-р Емил Христов, дф

Със Заповед РД 38-593/24.10.2023г. на Ректора на Софийски Университет „Климент Охридски“ съм избрана за член на Научното жури, а на основание Протокол №1/09.11.2023 г. съм определена да изготвя Становище по процедура за придобиване на ОНС „Доктор“ с кандидат маг.-фарм. Стефка Стоянова Стоянова, редовен докторант към катедра „Физикохимия“, учебно-научна лаборатория „Социална фармация“, Факултет „Химия и Фармация“, Софийски университет – „Климент Охридски“.

Данни за процедурата

Асистент Стоянова е зачислена като редовен докторант в докторска програма „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.3. „Фармация“, с тема на дисертационния труд „Анализ на диагностичните и терапевтични стратегии при пациенти с артериална хипертония чрез методите за измерване на лекарствената използваемост и рационалната лекарствена употреба на макроравнище в България“ и научен ръководител – проф.Емил Христов, д.ф., съгласно Заповед № Р-20-937/09.07.2020 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ проф. Анастас Герджиков.

Асистент Стефка Стоянова е положила успешно изпит за докторантски минимум и е отчислена с право на защита със Заповед № РД-20-1284/25.07.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

Представени са всички административни документи по процедурата, предвидени в ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на СУ.

Кратки биографични данни

Асистент Стоянова придобива образователно-квалификационна степен „Магистър“ по Фармация през 2019 г. в СУ.

Трудовият стаж на ас. Георгиева започва през 2015г. като преминава през различни дейности, свързани с фармацевтичаната логистика и лекарство снабдителен процес.

От 2023 г. до момента е асистент в СУ. Тя има различни професионални и социални умения, включително комуникативност, способност за работа в екип, умения за организиране на обща работа и за разпределяне на функциите и задълженията.

Обща характеристика на дисертационният труд

Дисертационният труд съдържа 124 страници и е онагледен с 46 фигури и 19 таблици. Литературната справка включва 189 литературни източници.

Дисертационният труд е добре балансиран и включва: Литературен обзор (19 страници), Цел, Задачи, Материали и методи (54 страници), Резултати (51 страници), Изводи (2 страници).

Актуалност на темата

Артериалната хипертония е социално значимо заболяване, което протича незабелязано за голяма част от хората. Според проучване, направено неотдавна, близо 2 милиона от българите са с артериална хипертония. Около половината от тях не са лекувани или не знаят за заболяването си. Лекувайки

повишеното кръвно налягане лекарят и пациентът не се стремят само да нормализират стойностите му, а да се постигне максимално предпазване на засягането на различните органи и системи и да не се стигне до животозастрашаващите следствие на хипертонията.

На първо място при борбата с това заболяване е профилактиката. Така че считам, че темата е актуална и дава информация както за терапевтичните стратегии, така и за рационалната лекарствена употреба. Информацията е от изключително значение за мерките, които следват да се предприемат на национално ниво, за да се минимизира риска и да се гарантира добро планиране и реализиране на финансовите ресурси за лечението на заболяването. Литературният обзор е целенасочен, обстоен и добре структуриран. Демонстрирани са способности за критична оценка, обобщаване, систематизиране и интерпретиране на научната литература.

Целта на дисертацията е ясно и точно дефинирана. Поставените 9 задачи са добре формулирани и отговарят на поставената цел.

Методологията е комплексна, описана подробно и съответства на поставените задачи. Подбрани са адекватни на целта изследователски методи.

Резултатите и тяхното обсъждане са същността на пета глава. Представянето на резултатите от проведените проучвания следва поставените задачи. Представената дискусия на резултатите показва задълбочено познаване на разглеждания проблем от докторанта и способността му за аналитично мислене.

Направените изводи са правилно формулирани. Те отговарят на поставените цел и задачи и следват логично резултатите.

Одобрявам приносите, които са с научно-теоретичен, научна-приложен, потвърдителен характер и методични. Като най-значими приемам, че за първи път в България се прави анализ на диагностичните и терапевтични стратегии при пациенти с артериална хипертония чрез измерване на лекарствената използваемост и рационалната лекарствена употреба. За първи път в България се провежда ретроспективен сравнителен анализ между епидемиологични и реимбурсни данни за оценка на профилактика и ефективност на лечение на социалнозначими заболявания. Разработената оригинална постановка за оценка на положителните и обратните връзки между ефективна профилактика, своевременна диагностика, научно обосновано лечение, реимбурсиране, разход-ефективни терапии и здравен резултат чрез измерване на лекарствената използваемост (количествени параметри) се надявам да навлезе в практиката.

Проучването обогатява познанията на медицинските специалисти (лекари и фармацевти) за практическото приложение на лекарствената използваемост и рационалната лекарствена употреба при лечение на социално значими заболявания. Проучването показва наличие на научни и регулаторни проблеми при утвърждането и прилагането в реалната практика на фармакотерапевтичните ръководства от националните компетентни органи за лечение на различни групи заболявания.

Изследователските резултати ще провокират последващи, надграждащи фундаментални проучвания в областта на диагностичните и терапевтични стратегии при пациенти с артериална хипертония.

Дисертационният труд е написан на добър език, прецизен по отношение на терминологията. Технически, дисертацията е оформена според изискванията, а библиографията е изчерпателна.

Авторефератът достоверно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд. Подготвен е в обем от 57 стандартни страници, които представят точно структурата и съдържанието, приносите и участията и публикациите по дисертационния труд. Във връзка с дисертационния труд докторантът е представил 2 публикации и доклади в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 5 публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове

В заключение дисертацията отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБългария. Трудът е представен в завършен и добре оформен вид.

В дисертационния труд на Маг. фармацевт Стефка Стоянова Стоянова е представен собствен опит от изследването на значим проблем на съвременното общество. Извършеният обстоен и последователен анализ дава възможности за разработване на иновативни подходи за оптимизиране лечението на пациенти с артериална хипертония. Намирам темата, разработена от докторантката, за изключително актуална и навременна. Съдържанието на дисертационния труд е правомерно и задълбочено разработено, добре онагледено и поднесено с добър професионален език.

Всичко това ми дава основание да оценя положително дисертационния труд „Анализ на диагностичните и терапевтични стратегии при пациенти с артериална хипертония чрез методите за измерване на лекарствената използваемост и рационалната лекарствена употреба на макроравнище в България“ и да дам положителния си вот за присъждането на маг. фармацевт

Стефка Стоянова Стоянова на научната и образователна степен „Доктор“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.3. „Фармация“, докторска програма „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”

24.11.2023 г.

Изготвил рецензията:

/Проф. Валентина Петкова-Димитрова, дфн/